

πρεσβευτής τὸν ἐπισκέψτηκε ἢ πρὸ πηγῆ. Ἀπόφαση καμμιά, ἔργα τίποτα. Ἀφίνω τῆ σαπίλα στὴν ἐσωτερικὴ διοίκηση τοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τῆς Πόλης. Τὰ μόνα ἔργα εἶναι νὰ γραφῆ στὸν κατάλογο τῶν ἐκλεξιμῶν δεσποτάδων ὁ τάδε καὶ ὁ τάδε ἄθρωπος τοῦ φίλου του δεσπότη, νὰ παίρνουν μιὰ πόλη καὶ νὰ τὴ δίνουν σὲ καμμιά Μητρόπολη φιλικῆ |βλέπε Τραπεζοῦντας| καὶ νὰ βγάξουν ἐγκυκλίους, τὸ πῶς πρέπει νὰ ξομολογοῦνται καὶ νὰ κοινωνοῦν οἱ Χριστιανοί. Γιὰ τάλλα τὰ ἐθνικὰ ζητήματα, ἂς εἶναι καλὰ τὸ Τούρκικο γραφεῖο τοῦ Πατριαρχείου τὸ ἱκανὸ νὰ γράφῃ τακρίρια κι ὁ Ἅγιος Προύσης νὰ τὰ κουβαλῆ στὴν Ὑ. Πόλη. Ὁ ἐδῶ ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλήν. Κυβέρνησης κ. Λεβίδης ἀφοῦ σηκώσε τὶς σημαίες στὴν Πρεσβεία καὶ στὸ Προξενεῖο, δέχτηκε συγχαρητήρια καὶ ἐπισκέψεις δικῶν μας καὶ ξένων, ἀντεπισκέψτηκε ἑλους, καὶ ἡσυχάζει. Καθὼς φαίνεται δὲν ἔχει ἐντολὴ νὰ **επιβαλῆν εἰς ἀλλότρια** κ' ἐφαρμόζει τὸ σὺ φροντίς... Λεβίδη. Ἴσως νὰ περιμένῃ τὸν κ. Πανᾶ τὸν ἀκριβοθώρητο πρέσβη μας. Ἴσως ἄμα ἔρθῃ κείνος, ὕστερις ἀπὸ κἀνα δυὸ βδομάδες καὶ παρουσιαστῆ στὸ Σουλτάνο, ἀναλάβει ἐπισήμως ὑπερσία, κάμει τὶς τυπικὰς καὶ ὑποχρεωτικὰς ἐπισκέψεις καὶ ἀντεπισκέψεις, δεῖ, μελετήσῃ καλῶς κ' ἐπισταμένως τὴν ἐδῶ κατάσταση, πληροφωρήσῃ τὴν Κυβέρνησίν του, ἴσως τότες, **ἀφοῦ λάβῃ ἐντολὴν** νὰ διαμαρτυρηθῆ εὐσεβᾶτως γιὰ νάκούσῃ τὸ «Ἐχετε λάθος, κακῶς σὰς ἐπληροφόρησαν, τάνουμ, ἄκρα ἡσυχία καὶ ἑμόνοια βασιλεύει ἀπανταχοῦ τοῦ κράτους, ἔπου ζοῦν Ρωμιοὶ καὶ Ἕλληνες μαζί μὲ Τούρκους. Ἐννοια σας μὴ σὰς μέλῃ, γιαβὰς,γιαβὰς ὅλα θὰ σιάξουνε». Καὶ σ' αὐτὸ τὸ ἀναμεταξὺ οἱ Τούρκοι ὀργανωμένοι ἀπὸ τὸ Κομιτάτο, καταστρέφουν καὶ ἀφανίζουν τοὺς Ρωμιούς καὶ Ἕλληνας ὑπηκόους οἰκονομικά, ὄλικά καὶ τὸ χειρότερο ΗΘΙΚΑ.

Γιατὶ κάθε Ρωμιός, κάθε Ἕλληνας ὑπηκόος τοῦ ζῆ στὴν Τουρκία θὰ πῆ: Ἵστερις ἀπὸ τόσο αἷμα καὶ χρῆμα, ὕστερις ἀπὸ τόσες θυσίες, ὕστερις ἀπὸ τόσα τρόπαια, ὕστερις ἀπὸ τόση περίποιηση στοὺς Τούρκους αἰχμάλωτους, ἀξιωματικούς καὶ στρατιῶτες, ὕστερις ἀπὸ τόση ὑπερβολικὴ χριστιανικὴ καλοσύνη στοὺς ἀγάδες τῆς Νέας Ἑλλάδας, ὕστερις ἀπὸ τόσες συμμαχίες κ' ἐπιμαχίες, ὕστερις ἀπὸ τόσες συθῆκες, ὕστερις ἀπὸ τόση ὑποστήριξη ἀπὸ Μ. Δυναμίες, ὕστερις ἀπὸ τόσο μεγάλωμα τῆς Ἑλλάδας μας, ὕστερις, ὕστερις, ὕστερις... καὶ νὰ ὑποφέρουμε τόσα; Ἄς ὀφθουνται οἱ αἵττοι.

ΤΡΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΣΕ ΠΡΟΖΑ ΑΠΛΗ

I

ΚΑΠΟΙΟΙ ΡΩΤΑΝΕ...

.. Κ' εἶταν τὸ μυαλό τους σὰ νερὸ πιητό
κι' ἀσάλευτο! Κοράλλια; Νούφαρα; μηδὲ βασιράχια

(N. A.)

• Ἐγώ. Ἡ Κοινωνία.

Δίνω ἐξετάσεις, κάνε Δικαστήριο.

— Δοιπὸν; γιὰ τὸ Τάδε τί ἔχεις νὰ μᾶς πῆς;
(Δὲ μιλάω. Δὲν ἔχω τίποτα νὰ εἰπῶ. Δὲν τὸ ξέρω. Πρώτη βολὰ τ' ἀκούω! Ἀνάκουστο ἀπ' τ' αὐτὶ μου: Ὁ Νόμος. Τί πάει νὰ εἰπῆ «Ὁ Νόμος»; Ἐκεῖνο ποῦ ἐγὼ θέλω, — καὶ Νόμος...)

Κοιτάζονται ἀναμεταξὺ τους.

Οἱ Δικαστὲς βάνουν τὸ μηδενικὸ φαρδὺ — πλατύ.

Ὁ Ποιητὴς ὡστόσο κάπου κοιτάει...

— Καὶ γιὰ τὸ Δεῖνα, γιὰ τὸ «Δεῖνα» τί ἔχεις νὰ μᾶς πῆς.

(Βουβὸς στέκουμαι πάλε ὅμως ὄχι ντροπιασμένος. Τὰ μάτια δὲν τὰ χαμηλώνω: — κατάματα κοιτάω — βουβός: Ὁ «Θεός». Τί πάει νὰ εἰπῆ «Ὁ Θεός»; Ἐκεῖνο ποῦ λατρεύω ἐγώ, — καὶ Θεός...)

Κοιτάζονται ἀναμεταξὺ τους. Τοὺς δὲρ' ἡ ἀπορία!

Σουρῶνουν τὰ πιητὰ φρούδια καὶ βάνουν τὸ μηδενικό.

Ὁ Ποιητὴς ὡστόσο κάτι νεῖρεται...

— Καὶ γιὰ τοῦτο, γιὰ τοῦτο ποιῶν ἰδέα βυστάς;
(Τί ἔκανε λέει; Ποιὸ εἶν' αὐτὸ τὸ «τοῦτο»;)
Πρώτη βολὰ τ' ἀκούω! Ἀνάκουστο ἀπ' τ' αὐτὶ μου. Βουβὸς στέκουμαι; — Ντροπιασμένος ὄχι: τὰ μάτια δὲν τὰ χαμηλώνω. «Πρέπει»; Τί πάει νὰ εἰπῆ τὸ «Πρέπει»;...)

Κ' Ἐγὼ κραυγάζω: — Ἀγάπη!

Κ' οἱ Δικαστὲς: — Καλὲ τοῦτος εἶναι γιὰ τὰ σίδερα!

Κι' ὁ Ποιητὴς: — Νὰ σὲ φιλήσω, Ἀδερφέ μου...

II

Ο ΘΡΗΝΟΣ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

De Profundis clamavi ad te, Domine...

(Οι Ψαλμοὶ τοῦ Δαβὶδ)

Τόσα πράγματα—τόσα πράγματα ὠραῖα—τόσα πράγματα ὠραῖα—κρίμας δὲν εἶναι νὰ χαθοῦνε;

Σὲ Σένα, Δίκαιε Θεέ, τὴν προσευκὴ μου ὑψώνω: τόσα πράγματα ὠραῖα—κρίμας δὲν εἶναι νὰ χαθοῦνε;

Τόσα πὸν τ' ἀθρώπινο ἔπλασε μυαλό—τ' ἅγια τῶν ἁγίων,—ἀπάνου στὸ χαρτὶ πὸν στοχάστηκε τ' ἀθρώπινο μυαλό, καὶ στὸ χρῶμα ἀπάνου, καὶ παίρνοντας τὸν ἦχο ὀρμηνευτή, λιγερὰ τραγούδησε, καὶ μέσ' τὸ μάρμαρον ἐμπνεύστη—ὦ, τόσα πράγματα, τόσα πράγματα ὠραῖα—τόσα πράγματα ὠραῖα, κρίμας δὲν εἶναι νὰ χαθοῦνε ;

Καὶ ποιὸς νόμος τάξει τὴ Συντέλεια πλάϊ στὴν Ἀρμονία ;

Ποιὸς νόμος—παρὰ τὸ Δικό σου ; Δικός Σου ἂν εἶναι, πῶς, πῶς τέτοιος, ὦ Δίκαιε Θεέ ;

Κι' ὅσα σοῦ ὑφαίνει ὀλονυχτὶς ὁ Λογισμὸς καὶ φρίσσει,—τὰ ποῦ γιὰ θεοὺς κ' ὄχι γιὰ ἐγκόσμιες ἀκοῆς—ἔτσι μιὰν αὐγὴ, νὰ μὴν τὰ βρῆ ἡ Αὐγὴ ;

Κρίμας δὲν εἶναι—κρίμας δὲν εἶναι νὰ χαθοῦνε ὦ Δίκαιε Θεέ ;

.... Ἐξὸν ἂν συναπαντιοῦνται κάπου ἄλλου, κ' ἐρχόμενα διαδοχικὰ μὲ τὸ πέρασμα τῶν αἰῶνων—πάλε χτίζον τὸ Μεγάλον Ὑμνο τοῦ Μηδενός, μέσ' τὴ βαθειὰ σιωπὴ τοῦ Μηδενός, γιὰ δόξα τοῦ Αἰωνίου τοῦ Μηδενός ...

III

ΟΡΘΟΥ ΒΑΘΕΟΣ

— Farewell, farewell, one kiss and I'll descend.
(Romeo and Juliet - Shakespeare).

— Καλή μου, τί ὦρα εἶναι ;

— Νωρὶς ἀκόμα εἶναι, Καλέ μου, νωρὶς! Μή-τε πὸν λαλήσαν τὰ κοκκῶρια.

— Καὶ τὰ κοκκῶρια λαλήσανε, Καλή μου, καὶ τ' ἀστέρια θαμπῶσαν. Καὶ μιὰ γκρίζαν ἄχνα χύθη ἀπὸ τὸν οὐρανό.

— Φεγγάρι, Καλέ μου, φεγγάρι : Μ' ἀνίσως τὸν πόθο σου τοῦτο δηλοῖ πὸν βιάζεται πότες νὰ φέξῃ—ἀλλοί, στὸ λέω, Καλέ, σὲ με—σὲ με καὶ στὴν ἀγάπη μου...

Καὶ τὰ κοκκῶρια λάλησαν, καὶ τ' ἀστέρια θάμ-

πωσαν, καὶ μιὰ γκρίζαν ἄχνα χύθη ἀπὸ τὸν οὐρανό...

— Καλή μου, τί ὦρα εἶναι ;

— Νωρὶς ἀκόμα εἶναι, Καλέ μου, νωρὶς! Μή-τε πὸν σήμανε ἡ καμπάνα.

— Κ' ἡ καμπάνα σήμανε, Καλή μου, καὶ τὰ σπουργίτια κελαϊδᾶνε. Καὶ μιὰ φριχτὴ ἀγωνία βόσκει ἐντὸς μου...

— Ποιὰν ἀγωνία, Καλέ μου, ποιὰν ; Ποιὰν ἀγωνία, Καλέ μου, μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ ΕΔΩ ; Ποιὰν ἀγωνία ἀλλῆ—πάρεξ τὴν ἀγωνία τῆς Ἑθονῆς ;...

(Κ' ἡ καμπάνα σήμανε, καὶ τὰ σπουργίτια κελαϊδᾶνε. Κ' οἱ κουρτίνες γκρίζες λάμπανε στ' αὐγὶνὰ χάδια...)

— Καλή μου τί ὦρα εἶναι ;

— Νωρὶς ἀκόμα εἶναι, Καλέ μου, νωρὶς! Μή-τε πὸν γροῖκησα ἀπ' ἀλόγα τ' ἄλογο τ' ἀντρός μου.

— Καὶ τ' ἄλογο τὸ γροῖκησα, καὶ τὸ χλιμίντρισμα του. Πατάει βαρεῖα, πατάει θαμπὰ—σὰν ἀπάνου σὲ κουφάρια...

— Καλέ μου, τῶν φύλλων θροῖσματα, μόνο τῶν φύλλων θροῖσματα. Τὸ συντριβάνι ὀλονυχτὶς ἔτσι βογγάει, μέσ' τὸ φεγγάρι...

(Καὶ τ' ἄλογο νὰ ροβολᾷ γροικίθη ἀπ' τὰ βουνά, καὶ τὸ χλιμίντρισμα του. Κι' ὁ κυβαλλάρης τοῦ τυραννάει μὲ τὸ καμουτσίκι τὰ πλατεῖα καπούλια...)

— Καλή μου, τί ὦρα εἶναι ;

— Νωρὶς ἀκόμα εἶναι, Καλέ μου, νωρὶς !

— Τὰ σκαλοπάτια λὲς καὶ τρίζουνε, Καλή μου. Λὲς κ' ἓνα σούρσιμο μουγγὸν ἀπὸ βαρεῖες πατημασές. Κάποιος τὴ σκάλαν ἀνεβαίνει.

— Ἡ καρδιά σου, Καλέ μου, πὸν χτυπάει. Ἡ καρδιά σου πὸν χτυπάει νὰ συντριφτῆ, Καλέ μου...

— Ὅχι, Καλή μου, μόνο τρίζει ἡ κλειδαριά. Κάποιος τὴν πόρτα σπρώχνει, ἔτσι, πὸν τὰ πορτόφυλλα πάει νὰ ξεροζώση. Καὶ βόσκει ἐντὸς μου μιὰ φριχτὴ ἀγωνία...

(Κ' ἡ σκάλα τρίζει, κ' ἡ κλειδαριά θὰ σπάσῃ. Κι' ὁ Νοικοκύρης, ἀπ' ὄξω, κρᾶζει τὴ Γυναίκα του...)

— Καλή μου, τί ὦρα εἶναι ;

— Ἡ Στερνὴ Ὦρα μας, Καλέ μου,—ἡ Στερνὴ μας Ὦρα...

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ